

Tervolan lukion suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista

Sivistyslautakunta 26.4.2016

Päivitetty 27.4.2021

Päivitetty 30.8.2022

1. Johdanto

Suunnitelman tarkoituksena on varmistaa turvallinen opiskeluympäristö, työrauha, sisäinen järjestys ja opiskelun esteetön sujuminen kaikille opiskelijoille ja kouluyhteisössä toimiville henkilöille.

Lukiossa noudatetaan lukiolain 10.8.2018/714, muutettu lailla 165/2022 ja lukioasetuksen 6.11.1998/810 määräyksiä koskien opiskelijan turvallisuutta ja kurinpitoa. Suunnitelmassa määritellyt toimenpiteet sovelletaan lukion opiskelijoihin rike- ja häiriötilanteissa, joita ei saada sovittua muuten tai jotka vaativat hallinnollisia toimia.

Lukio-opiskelijan velvollisuuksista säädetään lukiolaissa (Lukiolaki (714/2018), muutettu lailla 165/2022, 30§) seuraavaa:

- Opiskelijalla on velvollisuus osallistua opetukseen, jollei hänen poissaololleen ole perusteltua syytä.
- Opiskelijan on suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyttävä asiallisesti.
- Opiskelijan on käyttäytyttävä muita kiusaamatta ja vältettävä toimintaa, joka voi vaarantaa muiden opiskelijoiden, oppilaitosyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä.
- Opiskelijan velvollisuudesta korvata aiheuttamansa vahinko säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974), (30.12.2013/1268).

2. Periaatteet hallinnon yleisten oikeusturvaperiaatteiden noudattamiseen kurinpitokeinoja käytettäessä

Kurinpitokeinoja käytettäessä noudatetaan hallinnon yleisiä oikeusturvaperiaatteita, jotka perustuvat Suomen perustuslakiin (731/1999) ja hallintolakiin (434/2003)).

- **Yhdenvertaisuusperiaate** velvoittaa opiskelijoiden tasapuoliseen kohteluun, johdonmukaisuuteen ja syrjimättömyyteen.
- **Tarkoitussidonnaisuuden periaatteen** mukaan kurinpitokeinoja voi käyttää ainoastaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin.
- **Objektiveettiperiaate** edellyttää, että rankaiseminen perustuu asiallisiin, yleisesti hyväksyttäviiin ja objektiivisiin syihin.
- **Suhteellisuusperiaatteen** mukaan kurinpitotoimien on oltava oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden ja ankaruudeltaan oikeassa suhteessa perusteena olevan teon moitittavuuteen nähden.
- **Luottamuksensuojaperiaate** on ennen muuta yksilön suojaa julkista valtaa vastaan ja antaa yksityiselle oikeuden luottaa viranomaisen toiminnan oikeellisuuteen ja virheettömyyteen.

3. Henkilökunnan osaamisen varmistaminen kurinpitokeinoja käytettäessä

Henkilökunnan perehdyttäminen ja osaaminen kurinpidollisten toimivaltuuksien käyttämisessä varmistetaan läpikäymällä suunnitelma säännöllisesti. Henkilökunnan osaamisen varmistamisesta vastaa rehtori.

4. Suunnitelmasta, järjestyssäännöistä ja laissa säädetyistä järjestyssäännöistä tiedottaminen

Suunnitelma ja järjestyssäännöt käydään läpi opinto-ohjaajan toimesta opintojen alussa. Suunnitelma ja järjestyssäännöt ovat koulun kotisivuilla julkisesti nähtävillä. Tiedottamisesta vastaavat ryhmänohjaajat, opettajat ja rehtori.

5. Suunnitelman seuranta, sen toteutumisen ja vaikuttavuuden arviointi

Suunnitelmaa ja sen toteutumista ja vaikuttavuutta arvioidaan osana Tervolan lukion opetussuunnitelman yhteisen osan arviointia.

6. Menettelytavat rike- ja häiriötilanteissa, selvittämismenettelyt, työnjako sekä kuulemis- ja kirjaamismenettelyt

Opiskelija häiritsee opetusta tai koulun järjestämää tilaisuutta.

Opettaja määrää häiritsevän opiskelijan poistumaan luokasta/ opetustilasta jäljellä olevan oppitunnin ajaksi. Opettaja tai rehtori määrää häiritsevän opiskelijan poistumaan tilaisuudesta jäljellä olevaksi ajaksi. Asia kirjataan wilmaan. Asia ilmoitetaan ryhmänohjaajalle, joka ilmoittaa asian alaikäisen opiskelijan huoltajalle. Asiasta ei ole muutoksenhakuoikeutta.

Opiskelija käyttäytyy väkivaltaisesti ja uhkaavasti vaarantaen muiden turvallisuuden tai vaikeuttaa häiritsevällä käyttäytymisellään opetusta kohtuuttomasti.

Rehtori voi evätä opiskelijalta osallistumisen opetukseen enintään kolmen työpäivän ajaksi. Asia merkitään wilmaan. Asia ilmoitetaan ryhmänohjaajalle, joka ilmoittaa asian alaikäisen opiskelijan huoltajalle. Asia ilmoitetaan tarvittaessa sosiaalihuollon toimeenpanoon kuuluvalle viranomaiselle. Ryhmänohjaaja järjestää opiskelijalle opiskeluhoitona mahdollisuuden keskustella henkilökohtaisesti opiskelijahuollon psykologin tai kuraattorin kanssa. Ryhmänohjaaja järjestää opiskelijalle muun hänen tarvitsemansa tuen epäämisen aikana ja opiskelijan palatessa opetukseen tekee suunnitelman opiskelijan opiskeluun palaamisen tukemiseksi. Asiasta ei ole muutoksenhakuoikeutta.

Opiskelija ei noudata poistumismääräystä.

Jos opiskelija vastarintaa tekemällä koettaa välttää poistamisen (tai poistumisen oppilaitoksen alueelta saatuaan tiedon opetuksen eväämisestä), opettaja tai/ja rehtori voi käyttää tarpeellisia voimakeinoja (ei voimankäyttövälineitä). Tapahtuma ilmoitetaan aina rehtorille. Kirjallinen selvitys tehdään viipymättä sivistysjohtajalle. Asia kirjataan wilmaan. Ryhmänohjaajalle ilmoitetaan tapahtuma ja hän ilmoittaa alaikäisen opiskelijan huoltajalle. Asiasta ei ole muutoksenhakuoikeutta.

Opiskelija häiritsee toistuvasti opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestystä tai menettelee vilpillisesti.

Ennen päätöksentekoa opiskelijaa on kuultava ja hankittava kaikki tarpeellinen selvitys. Alaikäisen opiskelijan huoltajalle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi. Kurinpitovastauksena rehtori antaa kirjallisen varoituksen, jossa teko tai laiminlyönti on yksilöitävä. Päätöksestä voi valittaa hallinto-oikeuteen.

Opiskelija jatkaa epäasiallista käyttäytymistä kirjallisen varoituksen saatuaan tai rikkomus on vakava.

Ennen päätöksen tekemistä on yksilöitävä toimenpiteeseen johtava teko tai laiminlyönti tai epäilty rikos tai siihen liittyvä seikka. Opiskelijaa on kuultava ja hankittava tarpeellinen selvitys. Huoltajalle on varattava mahdollisuus tulla kuulluksi. Kurinpitotapaustuksena rehtori voi erottaa opiskelijan enintään kolmeksi kuukaudeksi. Sivistyslautakunta voi erottaa oppivelvollisen enintään kolmeksi kuukaudeksi ja opiskelijan (ei oppivelvollista) määräaikaaisesti lukiosta enintään yhdeksi vuodeksi. Opiskelijan määräaikaista erottamista koskeva päätös voidaan panna täytäntöön siitä tehdystä valituksesta huolimatta, ellei koulutuksen järjestäjä tai hallinto-oikeus toisin päättää. Päätöksen täytäntöönpanosta lainvoimaa vailla olevana ja täytäntöönpanon alkamisen ajankohdasta päätetään samalla kun määräaikaista erottamisesta päätetään. Päätöksestä voi valittaa hallinto-oikeuteen.

Epäily, että opiskelijalla on hallussaan kielletty 40:2 §:ssä määritelty esine tai aine.

Oppilaitokseen ei saa tuoda tai siellä pitää hallussa esinettä tai ainetta, jonka hallussapito on muussa laissa kielletty tai jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta taikka joka erityisesti soveltuu omaisuuden vahingoittamiseen ja jonka hallussapidolle ei ole hyväksyttävää syytä.

Opettaja ja/tai rehtori voi ottaa kielletyt esineet tai aineet haltuun kokonaisarvio huomioiden välttämättömiä voimakeinoja käyttäen. Toimenpide kirjataan wilmaan. Tapahtuma ilmoitetaan ryhmänohjaajalle, joka ilmoittaa asiasta huoltajalle. Mahdollisesta voimakeinojen käytöstä on tehtävä kirjallinen selvitys sivistystoimenjohtajalle (ei voimankäyttövälineitä). Asiasta ei ole muutoksenhakuoikeutta.

Opettaja ja/tai rehtori voi tarkastaa opiskelijan mukana olevat tavarat, hallinnassa olevat oppilaitoksen säilytystilat ja päällisin puolin hänen vaatteensa, mikäli kiellettyjen esineiden tai aineiden hallussapito on ilmeistä ja opiskelija ei niitä vapaaehtoisesti luovuta. Toimenpide kirjataan wilmaan. Opiskelijalle on aina ilmoitettava toimenpiteen syy. Tapahtumasta on mahdollisimman pian ilmoitettava huoltajille. Opiskelijalle on aina tarjottava mahdollisuus pyytää haluamansa täysi-ikäinen aikuinen paikalle. Tarkastuksessa noudatetaan aina sukupuolisääntöä, pois lukien kiireellinen tilanne. Paikalla täytyy olla vähintään kaksi oppilaitoksen henkilökuntaan kuuluvaa. Asiasta ei ole muutoksenhakuoikeutta.

Haltuun otettujen esineiden ja aineiden luovuttaminen ja hävittäminen.

Esine tai aine luovutetaan alaikäisen opiskelijan huoltajalle/ täysi-ikäiselle opiskelijalle työpäivän päätyttyä. Poliisille luovutetaan välittömästi järjestyslain kieltämät esineet ja aineet. Toimivalta on opettajalla ja/tai rehtorilla. Luovuttaminen ja hävittäminen tulee kirjata wilmaan. Ennen luovuttamista esine tai aine tulee säilyttää huolellisesti. Jos huoltaja/täysi-ikäinen opiskelija ei kolmen kuukauden kuluessa huostaanottoa koskevasta ilmoituksesta nouda esinettä tai ainetta, se voidaan todisteellisesti hävittää. Asiasta ei ole muutoksenhakuoikeutta.